

LOV og EVANGELIUM

Nr. 10

DESEMBER 1996

32. årgang

I dag er det født dere en frelser!

(Lukas 2.11)

Karl B. Bø

Det går med raske skritt mot jul. Enda en gang skal vi få feire denne høytid, og minnes han som kom til jord – sann Gud og sant menneske. Dette er den egentlige julegaven til oss. Gaven over alle gaver.

Gud sendte sin sønn til jorden for å frelse oss foraptede syndere. Noen slike fikk der på Belehemsmarkene høre: "I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren", og den himmelske hørskare sang: "Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden, i mennesker Guds velbehag." (Lukas 2)

Det var bare noen få sjeler som fikk se og åpenbart hvem Jesus var. Slik er det også i dag. Det er bare den lille flokk som har fått bruk for en frelser fra sine synder. "Bare de som kjenner syndens nød seg vender hen til nåden fri." Det er ikke en selvsagt ting å få se inn i denne store glede som ligger i dette budskap som englene forkynte julenatten –

en frelser født, en himmelsk gave. (Mat. 1.21)

Vi som lever i dag har så lett for å bli opptatt med de jordiske gaver, og spesielt nå i juletiden. Det er ikke bare barna som venter på gaver, vi er ikke så ulike vi voksne heller. Men er den egentlige gaven, Jesus Kristus, blitt noe for oss? Er han blitt oss det kjæreste og dyreste vi eier? Jeg må si at jeg ofte er redd at "lampene" våre er blitt dunkle. Jeg tror lyset skinte mer hos våre forfedre. Vi blir så snart påvirket av den kalde verdens ånd som vil røve oss livet.

Men også denne julen går Jesus og leter og lokker på mennesker for om mulig å få frelse dem fra deres synd. Tenk, ennå kan mennesker bli frelst av ham som kom for å frelse det som var fortapt. Det er nåde over nåde at det enda er håp. Måtte dette Ord, som var hos Gud, og som var Gud, og ble menneskenes lys (Joh. 1), få rom i ditt hjerte denne

BLADET UTGIS AV

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

Bladet LOV og EVANGELIUM

utgis av NLL og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes til kasserer i NLL.

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes **ekspedisjonen** v/ Dag Rune Lid, 5600 Norheimsund, tlf. 56 55 26 72.

Ansvarlig for bladet:

Red.nemnda ved form. Ragnar Opstad
Opstadv. 38, 4350 Nærø, tlf./fax 51433685

Faste medarbeidere i bladet:

Jon Espeland, Per Bergene Holm,
Lars Fossdal og Dag Rune Lid.

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds Ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytremisjonsarbeid i Peru.

Formann Karl B. Bø, Vistnesveien. 13,
4070 Randaberg, tlf./fax 51 41 87 46.

Sekretær Håvar Fjære, Goksjøruta,
3220 Sandefjord, tlf. 33 11 08 31.

Kasserer Margrete Frafjord, 4164 Fogn,
tlf. 51 71 06 29.
Postgiro 0801.5682133.
Bankgiro 3204.10.10222.

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig- og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds Ord og spørre etter de gamle stier (Jer. 6.16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr. 3160 Stokke
Telefon 33 33 93 98. Fax 33 33 91 40.
Bankgiro 2490.45.39496.
Postgiro 0825.0771534.

Rektor Per Bergene Holm,
3282 Kvelde, tlf. 33 11 26 96.

julen. Da vil også du kunne stemme i den himmelske lovsang.

**"Kun de kan den himmelske
lovsang istemme Hvis sjel har fått
nåde hos Gud Ved troen på Jesus,
sin Herre og frelser, Kun disse
skal se ham og kalles hans brud."**

Jeg vil samtidig få nytte anledningen til å takke alle som er tilsatt i misjonen, de frivillige som er med og bører ut Ordet rundt om i flokkene, på Bibelskolen og i ytremisjonsarbeidet i Peru. Takk også til misjonsfolket som er med og gir til arbeidet og tar imot predikantene i sine hjem. Jeg vil også be om at dere tenker på, og tar med i deres bønner inn for Gud, arbeiderne og styret.

Så er det mitt ønske at det måtte bli en velsignet julehøgtid for oss alle. Måtte vi av hjerte kunne takke for denne største av alle gaver, Jesus Kristus, og kunne si: Han er Frelser min.

Då far vart frelst

Av Sigrid Skutlaberg

Far var fødd i 1898 midt i ei rik åndeleg grotid i landet vårt. Året før hadde Brandtzæg grunnlagt ungdomsskulen på Framnes nokre kilometer lenger inne ved Hardangerfjorden, og Brandtzæg stod også sentralt i vekkingane som gjekk over Kvammabygdene nokre år seinare.

Han vaks opp i Tørvikbygd, og etter at han gifte seg med mor, fekk dei tre søner og meg, som einaste jenta i huset. Gjennom barne- og ungdomsår kan eg hugse at far gjekk mykje på bedehuset, men var aldri kome til vissheit om at han var frelst.

Vinteren 1956 vart mor sjuk, og etter berre 3 månader fekk ho flytte heim til Gud. Det vart eit djupt sagn i heimen etter mor, men det bandt oss som var att meir saman, og eg fekk betre kontakt med far.

Vekkinga kjem

På hausten 1956 og seinare på vinteren i 57 fekk me oppleve djuptgripande vekking over Tørvikbygd. Dei fleste av bedehusfolket i bygda vart berørde av denne vekkinga, og nokre verdslege braut også gjennom til liv i Gud. Det var ei rik åndeleg tid me opplevde desse åra, og eg tenkjer attende på henne med glede. Når me møttest rundt i heimane, så tala me om frelsa i Jesus, og kva me hadde fått sett i Ordet.

Om hausten vitja forkynnar Godtfred Nygård oss og fekk vere til åndeleg hjelp, og utpå vinteren fekk me besøk av krinssekretær Vincent Førevåg frå Misjonssambandet som verka i bygda, og vekkinga fortsette i mange veker. Han også var svært vekkande og ransakande i si forkynning, og Guds Ande verka med ei veldig overtyding på hjarto, slik at me ikkje var i tvil om me hadde det rett med Gud eller ikkje.

Då vekkinga kom, og folk byrja å vitne om at dei hadde fått sett seg løyst og fri i det Jesus hadde gjort, snakka eg og far saman, og me måtte erkjenne begge at me hadde ikkje fått del i dette som dei andre vitna om. Me hadde vore med på bedehuset gjennom mange år, men me hadde likevel ikkje noko personleg forhold til Jesus og me streva med "meg og mitt".

Så ein kveld medan far var på veg til møtet, byrja songen: "En port til himlen åpen står" å tona for han. I refrenget syng ein: "Å, hvilken nåde, Gud, hos deg, At porten åpen står for meg! For meg, for meg Den åpen står for meg." Då han opna døra på bedehuset, strøynde tonane frå den same songen imot han. Det var som ei helsing frå himmelen.

Neste dag måtte han av stad å snakke med Førevåg, og han hadde ei eiga evne til å forstå kor me "budde". Førevåg spurde far korleis han hadde det, og far fortalte at han kvar morgen bad om at Gud måtte hjelpe han til å få skikk på kristendommen sin, men det lukkast så lite og det vart berre verre og verre. – «Du er for seint ute» – Torgeir, sa Førevåg.

Då var det som det sokk i far. Han hadde alltid sett for seg at det kom til å bli for seint for han å bli frelst. Men så las Førevåg for han frå Jesaia 53 om han som vart såra for våre brot, knust for våre synder. Om straffa som låg på han, så me skulle ha fred, og ved hans sår har me fått løkjedom. – «Takk og lov», ropa far, «no ser eg det. Jesus døydde for meg». Han sprang ned til sin gode ven, Olav Solheim, og fortalte kva som hadde skjedd, og saman fekk dei lova Gud for frelsa i Jesu blod åleine.

Frelst av nåde for Jesu skuld

Eg var på arbeid i nabobygda i denne tida, men neste dag ringde far og sa: – «No er eg frelst! Du må kome heim å få hjelp du også», sa han. Då eg kom heim, merka eg at det var noko heilagt i heimen, og det hadde senka seg ned ein underleg fred. I sanning hadde alt vorte nytt. Eg kunne høre far be høgt til Gud og takke han for frelsa full og fri.

Eg gjekk enno ei tid før eg kom til klarheit. Eg var så opphengd i kva eg skulle vera og gjera, men til sist vart alle vegar stengde for meg. Eg såg at tok eg ikkje imot kallet, så ville eg aldri få det igjen, då ville eg gå evig fortapt. Ordet som kom meg til hjelp var det som står i Kol. 2.14.–15. "Han strauk ut skuldbrevet mot oss, som var skrive med bod, som gjekk oss imot. Det tok han bort då han nagla det til krossen. Han avvæpna maktene og herredøma og synte dei ope fram, og han viste seg som sigerherre over dei på krossen." Så fekk også eg sjå inn i det som Rosenius skriv: "Ein døydde for alle, Du døydde for alle, du døydde for meg."

Det vart tent ein lovsang i hjarta som ikkje kan beskrivast. Eg vart så glad, og eg tenkte at fekk folket oppleve kor godt det var å vere frelst, då ville dei alle omvende seg til Herren og søkje den fred som går over all forstand; – men sjelene vender seg diverre bort frå denne bodskapen. Eg fekk oppleve det same som Lina Sandell syng: "Det er meg openberra at eg eit barnerett, For Gud med meg i Kristus er forsona." Siden har eg fått kvile i dette at det som skjedde på Golgata, skjedde for meg, og i lyset og vekkinga frå Ordet treng eg å få leve kvar einaset dag om eg skal nå heim.

Eg hugsar også første vitnesbyrdet til far etter at han vart frelst. Han siterte ml.a. songen: "Ren og rettferdig, Himmelen verdig Er jeg i verdens Frelser alt nu, Ordet forkynner At mine synder Kommer han al-

dri mere i hu. Å, jeg er frelst og salig fordi Sønnen har gjort meg virkelig fri! Fri ifra nøden, Dommen og døden, Amen, halleluja!" No vart det ein ny song i livet hans, og han vitna frimodig om kva han hadde i Jesus, og han sanna med Lina Sandell: No vil eg meg av nåden einast rosa.

Seinare kunne eg ofte høre far når han var ute og arbeidde og køyrd traktoren. Då song han av hjartans lyst:

"Jeg skulle ei sørge, jeg har jo en venn,
Som bør på sitt hjerte min nød. Den vennen
er Jesus, han elske meg enn, Han elsker
i liv og i død. Han går ved min side, han leder
min gang, Han blir ikke trett han som jeg.
Og nådig han vokter meg livsdagen lang,
Han svikter ei, sviker meg ei."

Livskveld

Dette fekk far leve i og erfare då livskvelden stunda til. Ved juletid 1960 fekk far hjerneslag. Etter det vart helsa mykje redusert, og han vart aldri arbeidsmann meir. Eg var i Amerika denne vinteren, og nokre veke etter fekk eg brev frå han, der han fortalte om livet med Gud og skreiv mellom anna: "Djevelen kom til meg og anklaga meg for syndene mine. Han gjorde meg uroleg og redd. Då bad eg til Gud, og la alle syndene ope fram for han og snakka med han om alle ting. Då forlet uroa meg, og eg vart roleg og trygg for Jesu skuld."

Etter knapt fem års sjukdom fekk far flytte til staden der det ikkje er sjukdom og naud. Gud henta han heim til seg. Han var då nær 67 år gammal. Me var med han då det nærma seg slutten, og eg hugsar ei songsstrofe tona i mitt indre: "Få minutter om å gjøre, kan man deg for tronen høre." Far sovna fredeleg inn, og sjela fekk flytte heim. Eit liv med mykje arbeid og strev var til ende, men over livet hans lyser det: Frelst av nåde, for Jesu skuld.

I takksemd til far.

Våkn opp du som sover!

Av Per Bergene Holm

Vi har mange fine advents- og julesanger i vår sang- og salmeskatt. Å lese og synge disse sangene er en meget fin måte å samle sinn og tanker om julebudskapet på. Selv har jeg hatt det for vane i mange år å begynne å lese og synge disse sangene og salmene alt tidlig i adventstida. Mer enn noe annet evner sangen å klinge igjen i ens indre gjennom dagens travle gjøremål og rette hjertet på julens innhold, ikke bare på rammen – som vi bruker altfor mye tid og krefter på.

For meg har Magnus Brostrup Landstads salme "Våkn opp, du som sover" blitt salmen framfor alle andre i adventstida. Kanskje er det fordi Jes. 8,20–9,7 har vært det tekstsavsnitt som mer enn noe har kommet til meg i denne tida. Det er som om denne teksten danner bakgrunnen for Landstads salme.

Vi møter i Jes. 8 et folk som ved sin synd og sitt frafall er støtt ut i natten og i mørket. Folket sover syndens og vantroens dødssøvn, står under Guds dom og forbannelse, med døden hvilende over seg som en skygge som truer med å føre evig natt og fortapelse over dem.

Og så lyder det utrolige, det som er for stort til å være sant: "Det

folk som vandrer i mørket, skal se et stort lys. De som sitter i dødsskyggens land, over dem skal lyset stråle. (...) For et barn er oss født, en sønn er oss gitt ..."

I Kristus er Vår Herre selv kommet ned til oss, ikke for å dømme oss slik vi fortjente, men for å frelse oss. Ja, han har frelst oss, frelsens dag er her. Nå er det bare å takke og ta imot, glede seg og love Gud for hans frelse.

Mens mange av julens diktere har frydet seg over at "Han er frelser min!", så kan ikke Landstad stanse der. Han ser på alle dem som vandrer i mørket, som Kristus kom til frelse for, men som ikke har sett hva det innebærer.

Jeg ser for meg fangene i de tyske konsentrasjonsleirene ved krigens slutt. De er forkomne, utsultet, og de fleste venter bare på døden. Noen har allerede lagt seg på likhaugene, uten håp.

Plutselig strømmer det allierte soldater inn gjennom porten. Med ett er "frelsens dag" der! De befriede springer omkring i yr glede, jubler over å være frelst fra døden.

Men ikke alle, noen registrerer ikke hva som er hendt. Søvnen og døden har fått dem i sitt favntak, de

har ikke trang til noe annet enn å sove – sove inn i døden.

Men noen av dem som har fått fryde seg over forløsningen, de kan ikke stå og se på at kameratene sover inn i døden, når frelsen er der. Det er så meningsløst å dø nå! Det er ingen grunn til det lenger, for frelsen er der. De er jo frelst! Så begynner de å ruske i sine døende kamerater, prøver å riste dem tilbake til livet, i det de roper til dem om frelsen som er kommet. Og de setter denne frelsen opp imot det som venter hvis de ikke lar seg vekke.

Våkn opp, du som sover,
stå opp fra de døde,
Krist lyse for deg!
Opp, ser du ei dagen
dens stråler å gløde
av miskunnhet rik!
Nusov ikke lenger,
snart over deg henger
en mørkere natt
om fluks du ei favner din skatt.

Det er ikke anklage i Landstads ord, han tordner ikke mot verdens synder og vantro. Med vemodig og sår medfølelse beskriver han menneskenes kår i denne verden. Han lider med, og ville så gjerne avhjelpe nøden.

Noe av det samme finner vi hos Edin Holme: "Det er tunge, mørke tider – verden synder, verden lider,

skal den i sin nød forgå? Bør dens byrder, leg dens vunder, så din sød i alle stunder ..."

Men det store er jo at nøden er avhjulpet. Det er ingen grunn til å gå og sørge. Det er som Brorson synger: "Halleluja, vår strid er endt! Hvem ville mere klage, hvem ville gå av sorg omspent i disse frysdedage?" Å, om de bare kunne høre og se at Vår Herre selv er kommet ned til oss som syndens forsoner, til frelse, til seier og fred!

I jorderiks daler
hvor tåkene henger
og kinnen er våt,
der lyder så mange
de sørgende strenger
av sukk og av gråt.
Akk hør disse toner
om syndens forsoner,
om seier og fred!
Vår Herre er kommet her ned!

I jorderiks daler
hvor tornene sårer,
er tungsomt å gå.
Der lenges så mange
med sukk og med tårer
til freden å få.
Nu stanse du tåren!
Guds glede med våren
i Kristus vi har,
stå opp du som sover, vær snar!

Frelsen er ikke noe som skal komme en dag, men den er kommet, den er her. Evangeliet er ikke et ord til denne verdens mennesker om noe de skal gjøre, men om noe som er gjort. Evangeliet er et kall til et fullbrakt verk, et kall til å fryde seg i Guds frelse. Når Gud selv steg ned til oss i Jesus Kristus, så var det som Frelser.

Men Jesu komme til frelse, det peker også framover mot hans annet komme, til frelse for dem som venter på ham, men til dom over dem som ikke tok imot ham. Skjønt allerede her og nå er både frelsen og dommen en realitet. Natten og mørket er allerede over dem som ikke har tatt imot Jesus. Og dagen er allerede begynt for dem som har tatt imot Jesus.

I og med at Jesus er kommet, så er frelsen kommet til verden – til oss. Jesus er virkelig Immanuel – Gud med oss. Derfor er det virkelig grunn til juleglede, til å glede seg som barnet over julen, glede seg over at Gud selv er kommet til oss – som vår Frelser.

Og mens vi venter på at Han kommer igjen for å hente sine og at frelsens dag virkelig skal bryte frem, så kan vi – om syndene enn tynger – synge som fuglen i glede over at dagen allerede har begynt:

Lukk opp dine øyne
og løft dem til himlen,
se nu er det dag!
Å gled deg som barnet
og bland deg i vrimlen
og Herren mottag!
Hvor syndene tynger,
i dagningen synger
som fuglen i skov
de ventende sjeler Guds lov.

I og med at Gud selv har kommet ned i Jesus Kristus, til frelse og evig liv, så har vi alt vi trenger. Så er alle sorger slukt, så er all nød stilt. Nå kan jeg stanse tåren. I Kristus har jeg alt: Veien, sannheten oglivet. Det gjenstår bare en bekymring med tanke på livsvandringen videre og Jesu gjenkomst: Måtte jeg aldri miste det som er gitt meg i evangeliet, måtte jeg aldri komme bort i fra det!

Å, hvor stort er det ikke at frelsen er ferdig, at den er skjenket og gitt, at frelsens dag er her. Å, om noen kunne få gripe det denne julen.

For mange er julen ingen gledens høytid, men en høytid preget av savn og smerte, mørke og natt. Å, om vi kunne få dele evangeliet med noen denne julen, få fortelle om frelsen fra himmelen, at Vår Herre selv er kommet ned for å frelse oss. Ja, at han har frelst oss, at dagen er her, at seieren er vunnet, og at

en evig dag ligger foran hver den som har tatt imot Jesus.

Framtida er ikke mørk for den som hører Jesus til. Visst mørkner det over denne jords horisont, men for den som har Jesus, lyser alt den klare morgenstjerne (Åp. 22,16) og varsler at den evige dag allerede har begynt å bryte fram. Og midt i jordlivets natt, skal ordet om Jesus få være vårt livs lys. Må vi aldri miste det!

*Ja Gud være lovet
for dagen som skinner
fra himmelen ned!
Nu sannheten, veien
og livet jeg finner
og vandrer med fred.
Lys for oss, o Kriste!
La aldri oss miste
ditt ledende spor;
din nådes det lysende ord!*

Rom for Jesus

Hver kristen gjør vel i å spørre seg selv: Hvor stort rom har Jesus fått hos meg? Mange av oss kristne har har lite rom for Jesus både i hjerte, i liv og i heim. Spør deg selv, kristen: Har Jesu ånd og sinn makt over mitt humør, mine ord og min gjerning i hverdagslivet? Er Jesus på kontoret ditt? Styrer han deg i forretningen din, i barnerommet, i dagligstua, mellom tjenerne, barn og arbeidskamerater?

Mange som synger høyt om Jesus i forsamlingsalen til pris for Frelseren, roper korsfest! på kontor, i handel og vandel, i kjøkken og heim. Hvorfor? Fordi Jesus står utenfor så mange rom i ditt indre menneske. Kristi ånd har greppt vår ånd, men har fått lite rom i vår person, våre tanker og vår vilje.

Den kristne skal vokse i nåde og kjennskap til Kristus, og denne vokster gir større rom for Jesus, så han mer og mer får komme inn til oss. Om dette "inntog" stanser opp, da stanser også vår vekst i Gud, og vi siger tilbake i avmakt. Synder som hadde makt over oss før vi vendte om, kommer tilbake med større styrke enn før og tar plassen i hjertet.

Kristne: Lukk mer opp for Jesus Kristus! Lukk døra opp til de rom som du ser at han ikke har fått makt over. Si til ham: her og her taper jeg. Skjul ikke dine nederlag og din avmakt for ham.

Ludvig Hope

Sjelefred på juledag

Thormod Rettedal kom frå Høgsfjord i Ryfylke, og er ein av dei mest markante vekkingsforkynnjarane som er fostra i vårt fedreland, og me skal ta for oss nokre glimt frå ungdomsåra hans og korleis han fekk fred med Gud.

Lengt etter fred

Han var ein lettlynt ungdom, men likevel låg alvorstankane og uroa sjela natt og dag. Han las kveldsbøna, og redsla for den evige dommen steig fram for han rett som det var. Stundom kjende han lengten etter å bli ein kristen, men det var så mykje som hindra tykte han. Kva ville vel kameratane seie om han slo lag med bedehusfolket? Nei det var ikkje noko for ein ungdom, slike ting måtte ein venta med til ein var gammal, sa han til seg sjølv.

I tida før konfirmasjonen kom han på ny inn i åndelege brytninga. Presten var ein mann med varmt hjartelag og meir enn ein gong hende det at Thormod var så gripen av det presten hadde sagt, at han på heimvegen gjøymde seg attom tuer og store steinar og bad til Gud. Slik gjekk han og streid og lengta.

Men det blei ikkje alvor med trua. Den gudfryktige faren døydde, og Thormod følgde faren til grava og gret, men omvende seg ville han ikkje. No steig han ut i syndelivet med både føtene. Han blei føraren i den villstyrne ungdomsflokken i bygda. Thormod måtte vere

med om det skulle bli liv. Ingen kunne trø polkaen så fint og lett som han, og ingen var verre til å banna. Men fred hadde han ikkje, om han synte seg aldri så lysten.

Så var det ein kveld dei skulle på danselag. Thormod var meir vill enn vanleg. Fram stig han på golvet og ropar ut at i kveld vil han våga at han skal trøyte 3 jenter i dansen, så sant det var nokon som ville danse med han. Om dei ville, men dei to fyrste trøytna fort, men den tredje var seig. Ho gir seg ikkje, men held på til det svartnar for augo. Og før Rettedal veit ordet av seg sig ho saman i armane hans, blå i andletet. Jenta låg der som livlaus, og lenge såg det ut til at ho ikkje ville vakne meir. Då klemde angstens hardt i hjarterøtene hans, og han sende mange bøner opp til Vårherre om at han ikkje måtte la jenta døy. Og jenta kvikna til, men Thormod miste lysta til å danse.

På fiske i Nord–Noreg

Sommaren 1871 skulle eit fiskarlag nordover, og med desse slo Thormod følgje. På ein av båtane som var med nordover, var det ein gild kristen, og "saltet" byrja snart å verkje i syndesåra hjå dei andre. Alvorstankane greip snart mange i fiskarlaget, og Rettedal var ein av desse. Tung og sturen gjekk han mellom dei andre. Han tala lite, og tenkte dess meir. No måtte det bli alvor, elles

blei det aldri. Men korleis skulle det gå til med omvendinga? Korleis skulle ein bli slik at Vårherre tok imot ein? Korleis skulle han angra og be rett? Det stod i Bibelen at ein skulle tru, men det gjekk vel ikkje an å tru før ein hadde angra rett og fått knekt synda?

Så tok han opp striden med synda av all si makt. Men det gjekk for han som for så mange andre: til meir han ville tynda lystene, dess meir vaks dei. Eller rettare sagt: til meir han lærde seg sjølv å kjenne, dess meir synd såg han i livet sitt. Endå verre blei det då ein av dei mest villstyrde venene hans vann fram til lys og fred. Kanskje han aldri kunne blir rett omvend? Andre braut seg fram, men ikkje han. Vonlaust! Vonlaust! song det for øyro hans dag og natt.

Det lei bortunder jul. Ein kveld dei låg på hamna i Bodø, gjekk Rettedal i land. Ufreden reiv og sleit i kvar nerve, alle tankar sveiv om dette eine: Fred med Gud. Men han såg ingen utveg. Dette var eit følt liv. Anten fram til Gud no, eller så ville han slå seg laus i leik og dans att som aldri før.

Nede ved hamna stod eit lite skur, der ei gammal kone selde bøker og biblar til fiskarane. Han kom i samtale med denne kvinnen, og det slo ned i han at kanskje ho kunne hjelpe. Han la fram tankane han bar i barmen for henne. Då klappa ho han på skuldra og sa: "Kjøp ein Bibel, du, og les han. Du skal ikkje angra på det." Rettedal kjøpte Bibelen og gjekk ombord att. Den veka som no kom, var den svøraste han hadde opplevd. Det fanst nok inga botevون for

han! Til helvete måtte han fare når døden kom, og noko anna var han ikkje verd. Men kanskje Guds nåde enno kunne berge han? Det måtte vere nåden som bar over helvetes gap; noko anna fanst ikkje å halde seg i.

Fred med Gud

Andre juledags morgen stod han tidleg opp og smaug seg ut på dekk. Framme i stamnen kasta han seg ned og sa til Gud: "No får det gå som det kan, eg reiser meg ikkje før du har vist meg vegen og frelst meg."

Der i fiskarbåten andre juledags morgen 1871 fann Rettedal fred. Det han ikkje kunne gjere, hadde Kristus gjort. Nåden var nok. Nei, han skulle ingenting gjera for å bli frelst, Kristus hadde gjort alt. No var han glad som eit barn. Han kunne ikkje teie med det som hadde hendt. Tenk! Han hadde vunne fram. Og så klemde han i å syngje så heile fiskeflåten vakna.

Ein dag frampå sommaren 1872 stod Thormod i stova på Rettedal att. Om dei ingenting hadde høyrt, så kunne mor og sysken sjå at han var ikkje den same som før. Det hadde kome eit fredfullt alvorsdrag over andletet, samstundes som gleda og livsmotet lyste frå kvar hårtopp. Han hadde funne fred med Gud. No vigde han heile sitt liv til Gud, fordi han var frelst – og han blei eit reiskap til sjelers frelse i vårt land.

*Utdrag frå boka "Vårløysing I"
av Oscar Handeland
Tilrettelagt ved Dag Rune Lid.*

Misjonsarbeidet i Peru!

"Å, om jeg ikke trodde at jeg skulle se Herrens godhet i de levendes land!"

Det er 30. oktober i dag. Da jeg kom inn på kontoret mitt i morges, lå det et brev på telefaxen. På brevarket så jeg med en gang at det var fra samarbeidskirken i Peru. Igrunnen er det like imponerende hver gang at det går an å sende brev pr. telefon, rundt halve kloden i ett nu! Øverst på faxen står dato og klokkeslett. Den var sendt 29. okt. kl 0715. Det er 6 timers tidsforskjell, så kl 0115 i natt tikket faxen inn på mitt kontor. Og der lå den og ventet på å bli lest. Jeg grep den og var spent på innholdet:

"Jeg er glad for å skrive til deg og hilser deg hjerteligst i vår Herre Jesu Kristi navn, og ønsker deg de rikeste velsignelser fra Herren. For min personlige del må jeg istemme med David i Salme 27,13. Jeg takker Gud for troen som Han virker for at vi skal ha håp og trøst i evangeliet," stod det.

Jeg slo opp Salme 27,13 og leste:

"Å, om jeg ikke trodde at jeg skulle se Herrens godhet i de levendes land!"

Så fikk jeg enda en gang denne fornemmelsen av åndelig samfunn. Et bibelord som en hilsen i en telefax. Jeg slår det opp, leser det og blir velsignet. Kjen-

Evangelist Damian Heredia

ner samfunn med David. Slik hadde han det. Slik har jeg det. Og slik har Damian det i Peru. Og så knyttes vi sammen, David, Damian og jeg i dette: *"Å, om jeg ikke trodde at jeg skulle se Herrens godhet i de levendes land!"*

Her er vårt liv! Ja, for Jesus er vårt liv. David er fremme i herligheten. Damian er reddet ut av hedenskapets mørke i Peru. Og jeg er en av dem som var så uendelig heldig å få lære Jesus å kjenne gjennom hans vitner i Norge. Hva hadde vi vært og hva skulle vi gjort hvis ikke det var for dette håpet og denne tro at *"jeg skal se Herrens godhet i de levendes land!?"*

Tenk på en telefax! Strøm, teknikk,

ringesignaler og ledninger. Går det an å ha åndelig samfunn via en telefax? Ja, det gjør det. For gjennom faxen fikk Damian sende en hilsen fra Jesus til mitt hjerte. Og Jesu ord knytter oss sammen. Jeg kjenner Damian, – vet at det ikke bare er ord og formaliteter i et brev. Det kunne det vært. Det er mange som har det i munnen. Men Damian har det i hjertet. Eller rettere sagt, han har Jesus i hjertet. Eller om du vil: Jesus har hjertet hans. Men det kommer ikke an på hvordan en sier det, men at det er liv. For der det er liv, – åndelig liv, der er det håp, – åndelig håp! Damian er en av dem som vitner med ord og streker under med livet. Han har så godt vesen, – så mild og varsom. Snakker så fint om de andre. Tar alt opp i beste mening. Så langt jeg kjenner ham er han grep av Kristus, – i sitt hjerte. Og peker på Ham – med sitt liv!

1996 ble et prøvelsens år for Damian og hans familie. Av årsaker som vi ikke skal gå inn på her, fikk han ikke lønn fra desember i fjor til mai i år. Det ble lange og trange måneder med kone og barn. Han måtte ta opp private lån, – prøve å få endene til å møtes. Midt opp i dette ble han utsatt for bedrageri fra telefonselskapet. Lange og dyre utenlandssamtaler var oppført på teleforegningen hans. Tilfeldige nummer i Guatemala og Argentina. Det ble den lille mannen mot det mektige selskapet. Damian måtte pent betale flere hundre amerikanske dollar eller risikere rettssak og politi. Senere kom det fram at telefonselskapet hadde bedratt mange av sine kunder. Det kom på dagsorden i pressen og politiske fora, ...men pengene var tapt... Slik er ikke uvanlig i fattige land.

Jeg synes Damian har tatt det så fint. Lagt det i Herrens hender. Jeg vet ikke

om jeg hadde greid å gjøre som han. Rett til å få dekket medisinsk behandling av trygdekassen falt også bort med lønnen. Hans datter har kronisk allergi med mye utslett og hevelser. All behandling måtte de betale selv. Det ble mye gråt og fortvilelse. Jeg besøkte dem i juni i år. Kona visste ikke sin arme råd. Var nør ved å fortvile. Damian var så stille, så ydmyk. La alt i Jesu hender. Jeg følte meg liten og hjelpelös. Vi ba sammen. Jeg prøvde å trøste. Følte meg så fattig. Hva skal en si? Kommer fra et rikt land med mye overflod. Har det så godt. Blir skamfull og rådvill. Og så får jeg oppleve det igjen: Midt i fattigdom, trengsler og prøvelser går det an å være rik i Gud! Fattig i verden, ...men rik i Gud!

Telefaxen fra Damian er også underskrevet av formannen i kirkens styre, Celso Valdiglesias. De spør om en overføring fra Lekmannsmisjonen. De trenger mer midler til det evangeliske arbeidet. Lekmannsmisjonen's styre har dessuten vedtatt å dekke lønnen som Damian ikke har fått. Han ble så glad da han fikk vite det!

Jeg må ta en telefon til Margrete Fra-fjord som er kasserer i Lekmannsmisjonen. Er det penger på kontoen? Kan vi sende en overføring til misjonsarbeidet i Peru? Jeg er spent hver gang. Hittil har det vært nok. Det er vel det denne gangen også? Jeg får ringe og høre....

Jon Espeland

Skapelsen. (kap.4.)

§ 32. Arbeidslivets livsbehov.

Det å ha et arbeid, en livsoppgave, er også et av de grunnleggende behov for mennesket. Det har en dobbelt årsak: Ved det utfoldes personligheten og – fra fallets dager av – ernæringsmessige grunner. Disse behov springer direkte ut fra Guds skaperorden (1.Mos.1,28; 2,15; 3,19). Mennesket er skapt til å dyrke jorden og underlegge seg den. Derfor er det også nødvendig at det blir gjort.

Uten en livsgjerning i overensstemmelse med de evner og anlegg Gud har gitt et menneske, vil personligheten forkrøples og hans liv på jorden bli ulykkelig. Arbeidet er således en velsignelse. Det fyller et livsbehov, og det gir livet innhold, mål og mening, menneskelig sett. Derfor er det hvert menneskes plikt og rett å arbeide.

§ 33. Guds skaperordning og menneskets livslover.

I og med de grunnleggende livsbehov som springer ut fra Guds skaperordning, er også de grunnleggende livslover i menneskelivet gitt. Som det er ødeleggende for mennesket å sette seg ut over naturlivets lover, er det like ødeleggende for det å sette seg ut over personlivets lover.

De grunnleggende livslover blir da (§ 29–32):

1. livslov: Hvert menneske har plikt og rett til og tro og lyde Gud. Det er slik

fordi mennesket er skapt til å leve i samfunn med Gud. Dette er livsloven for menneskets religiøse livsbehov.

2. livslov: Hvert menneske har plikt og rett til å være tro i sitt ekteskap, og både yte og nyte tjeneste i forhold til ektefellen. Det er gitt i og med at mennesket er skapt til å leve sammen som mann og hustru. Dette er livsloven for menneskets sosiale livsbehov.

3. livslov: Hvert menneske har plikt og rett til å arbeide, og til å selv forvalte frukten (lønnen) av sitt arbeide. Det er gitt i og med at mennesket er skapt til å arbeide. Dette er livsloven for menneskets økonomiske livsbehov.

Disse livslover er nedskrevet i hvert eneste menneskes moralbevissthet, som vi kaller naturretten. Før syndefallet virket dette fullkommen harmonisk. Etter syndefallet er det ikke slik lenger, men disse livslovene er fremdeles nedskrevet i menneskenes moralbevissthet.

§ 34. Menneskets livslover og samfunnslivet.

Det er sterke krefter i gjøre for å undergrave menneskets moralbevissthet. Og det er heller ikke noen selvfølge at menneskelivet får utfolde seg etter den. Det er derfor nødvendig at samfunnslivet gir rom og utfoldelsesmuligheter for disse livslover som gjelder for menneskets liv. Samfunnet må derfor gi 1) frihet for

mennesket til å tro og lyde Gud, 2) respektere og verne om ekteskapet og foreldremyndigheten, 3) gi mennesket frihet til å arbeide og nyte frukten av sitt arbeid (respektere eiendomsretten).

Den samfunnsordning som ikke gir frihet for disse livslover, fører samfunnet til undergang. Det er derfor nødvendig å være på vakt mot ideologier som nekter disse livslover.

§ 35. Menneskets gudbilledlighet og moralbevisstheten.

Av det vi har sett, går det tydelig frem at moralbevisstheten er sjellevets struktur slik det må arte seg, fordi det er skapt i Guds bilde. Det er en nøye sammenheng mellom menneskets vesen, menneskets livsbehov og menneskets **moralbevissthet**.

Et annet ord for moralbevissthet er samvittighet. Mens moralbevissthet uttrykker sørlig menneskets bevissthet om noe som er rett og galt, uttrykker samvittighet sørlig menneskets selvbevisshet, selvansvar i det som det er og gjør.

Det er farlig å krenke denne sammenhengen mellom menneskets gudgitte vesen og moralbevisstheten, fordi det er å ødelegge og forkvakle mennesket. Mer om det under avsnittet om synden.

§ 36. Moralbevisstheten og de ti bud.

Ser vi på forholdet mellom menneskets moralbevissthet og de ti bud som Gud ga på Sinai, ser vi at det er stor saklig overensstemmelse. I § 33 så vi at menneskets moralbevissthet har tre punkter (se ovenfor). 1. Det religiøse livsbehov, – at mennesket skal tro og lyde Gud,

og la andre gjøre det samme. Dette stemmer med de tre første budene Gud ga på Sinai. Punkt 2: Det sosiale livsbehov, at mennesket skal være tro i sitt ekteskap osv, dette stemmer med fjerde, sjette og syvende bud. Punkt 3. Det økonomiske livsbehov. Hvert menneske har rett og plikt til å arbeide osv., dette samstemmer med budene nr. ni og ti.

Loven på Sinai stadfester, klargjør, fornyer og underviser moralerkjennelsen som Gud hadde nedlagt i mennesket, men som tok skade ved syndefallet, uten at den ble utslettet.

Ti–buds loven åpenbarer i tillegg Guds hellighet, hvilket menneskets moralerkjennelse ikke gjør.

Forskjellen mellom moralerkjennelsen og tibudsloven ligger derfor mer i tibudlovens form enn i dens innhold. Tibudloven sier: "Du skal"! og "Du skal ikke"! Denne tiltaleform viser nemlig at det her ikke dreier seg om naturrett, men **Guds personlige tale** til hvert enkelt menneske. Hvert menneske står til personlig ansvar ovenfor Gud for det som budene inneholder. Det er det egentlige nye i tibudsloven.

§ 37. Hva er synd?

Synd er lovbrudd (1.Joh.3,4). Bibelen bruker flere navn på lovbrudd.

"Overtredelse" (uttrykk for at loven er overtrådt) brukes sørlig om slik synd som mennesket er seg bevisst er synd, og likevel gjør den.

"Misgjerning" betyr unormal handling, dvs handling som strider mot det som er rett (loven).

"Ugjerning" er det samme som misgjerning.

"Forbrytelse" betegner synden som brudd (på loven).

Synden er, sett i forhold til Guds åpenbare lov, synd mot Gud. Og synden er sett i forhold til de livslover som etter Guds skaperordning gjelder for menneskelivet, synd mot personligheten. Synd er å krenke både Gud og menneskenaturen. Synd er Gud–stridig og natur–stridig.

At synden er naturstridig kan vi erkjenne til en viss grad for slike synder som har store ødeleggende følger. Men det skjebnessvangre er at mennesket for det meste ikke erkjenner synden som naturstridig, men heller tvert i mot som naturlig. Uansett om mennesket erkjenner synden som naturstridig eller ikke, er den naturstridig, og mennesket må høste hva det sår (Gal.6,7).

*Fra Øivind Andersens troslære.
Tilrettelagt ved Lars Fossdal.*

Forholdet til Guds ord

På samme måte som alt godt kommer fra Guds ord, kommer også alt det som er vondt og vanskelig blant oss, av at vi forsømmer Guds ord. Også nådegavene som Gud gir, og som han vil skal være virksomme i de troende, kommer gjennom Bibelen. Den Hellige Ånd kommer over oss gjennom Bibelen. Ditt forhold til Jesus og dermed til Gud selv, er identisk med ditt forhold til Bibelen. Du har ikke mer tid til ham enn du har til din Bibel. Der Guds ord virker, er Gud personlig til stede. Og husk en ting til: Du kan ikke utrette mer for Jesus til gavn og velsignelse for andre enn det Guds ord får virke i deg. Det er sorgelig at mange mennesker har glemt det i dag. Verst er det når predikanter glemmer dette, så den som skal forkynne Guds ord, nesten ikke leser i Bibelen selv. Da blir forkynnelsen død og uten virkning. Guds ord er levende, og der Guds ord er i forkynnelsen, blir den levende. Da trenger den igjennom og rammer.

Øivind Andersen

Marias lovsang

Luk. 1, 46–55

Av Per Bergene Holm

Vi forstår lite av det guddommelige under, at Guds Sønn ble unnfangen i ei ung jentes morsliv, uten manns medvirkning, men ved Guds Ord og Den Hellige Ånd. Slik hadde engelen talt til Maria: "Den Hellige Ånd skal komme over deg, og Den Høyestes kraft skal overskygge deg. Derfor skal også det hellige som blir født, kalles Guds Sønn."

Og engelen grep også tilbake til det gamle testamente løfter om han som skulle komme: "Se, du skal bli med barn og føde en sønn, og du skal gi ham navnet Jesus. Han skal være stor og kalles Den Høyestes Sønn. Gud Herren skal gi ham hans far Davids trone, og han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og det skal ikke være ende på hans kongedømme."

Maria levde uten tvil i det gamle testamente løfter, og om hun ikke til fulle forsto – hvem kunne vel fatte det som ble sagt til henne? – at hun skulle føde Guds Sønn, bli sin Herres mor, dvs Guds mor, slik slektningen Elisabeth sa. Om hun ikke til fulle forsto rekkevidden av det som ble sagt til henne, så er det tydelig at hun har trodd det som ble sagt, og forstått at det som var unnfangen i henne var oppfyllelsen av Guds løfter i det gamle testamente.

Maria ventet i likhet med mange andre gudfryktige kvinner i Israel, på "kvinnens øtt", "løven av Juda", "fredsfyrsten", "Isais rotskudd", "Davids sønn", som skulle komme til frelse for sitt folk. Hun opplever så at en Herrens engel åpenbarer seg for henne, ei ung jente, jomfru, som ikke vet av mann, og taler veldige ord om at Den Høyestes kraft skal overskygge henne, slik at hun skal bli med barn og føde Guds Sønn. Alle de løftesord som Maria hadde gransket og satt sin lit til, de er nå med ett blitt levende virkelighet.

Mange kvinner i Israel trodde disse løftene, og bar nok på en stille forventning: Mon det var hun som skulle få denne nåde? Skjønt mange tenkte nok også slik: Jeg er alt for ringe, det må nok være noen av høy byrd, med en veldig guds frykt som blir en slik øre til del. Å være barnløs var på denne bakgrunn en stor sorg, for da var en utelukket fra muligheten til å være Messias' mor. Vi ser i hele det gamle testamente hvilken sorg og vanære det følger med å være barnløs. Velsignelsen og løftene var jo knyttet til avkommet, til kvinnens øtt.

Å, hvor langt borte er vi ikke i dag fra å tenke slik, vi som dreper barnet i mors liv og ser på barn som en forbant-

helse. Nei, barn er en velsignelse! "Se, barn er en gave fra Herren, livsfrukt er en lønn. Som piler i en veldig krigers hånd er sønner en får i sin ungdom. Lykkelig er en mann som har sitt kogger fullt av dem! De blir ikke til skamme når de taler med fiender i porten." (Sal.127,3–5). Ve oss når vi en dag skal tale med fiender i porten, jeg tror ikke den dag er langt borte, ve oss da!

Vi har i Hanna et veldig uttrykk for hvordan en barnløs kvinne i Israel hadde det, og når vi hører Hannas lovsang når hun har fått Samuel, så ser vi hvordan en troende kvinne i Israel tenkte omkring sin barnefødsel. Barnet bar bud om frelse, om Ham som skulle komme. Det er som om Hanna i sin sønn ser Sønnen med stor S, Han som skulle komme, Frelseren, Messias (1.Sam.2,1–10). Det er en slående likhet mellom Hannas lovsang og Marias lovsang.

Og tilbake til Marias lovsang. Maria, med et barn under sitt bryst – hva ville mennesker si og tenke? – det er alldeles underordnet for Maria. Hun jubler ut i spontan glede over å ha blitt denne nåde og frelse til del som Gud fra evighet har lovet.

"Min sjel opphøyer Herren, og min ånd fryder seg i Gud, min Frelser, som har sett til sin tjenerinne i hennes ringhet." Vi kunne lett tro at Maria skulle bli hovmodig og få store tanker om seg selv og sin egen verdighet. Men det Maria begynner sin lovsang med, er å

oppheye Herren fordi han har frelst henne. Maria lovsynger ikke Herren i første rekke for den tjenesten hun har fått, men for den frelse hun er blitt delaktig i.

Maria har nok lengtet etter Herrens frelse (på hebraisk det samme som Jesus – Herrens frelse), lengtet etter at Gud ville vise seg som den Frelser han i sitt ord har sagt at han er. Og så får hun høre at nå kommer han, nå griper Gud inn til frelse etter sitt løfte.

Maria er full av undring over Herrens frelse. "Min sjel opphøyer Herren." Slik blir det for den som får tro seg gjenstand for Herrens frelse. Tenk at Gud vil frelse meg! Hvilken forunderlig Gud. "Kan du have meg kjær, rett så heslig jeg er, da er du en forunderlig Gud."

"Min ånd fryder seg i Gud, min Frelser." Maria fryder seg over Gud, at han er den han er. Om Gud er hellig og vred mot alt som heter synd, så er og blir han likevel for en kristen først og fremst Frelser. Han er den som ser til syndere, ikke først og fremst for å dømme dem og gi dem igjen etter sine gjerninger, men for å frelse dem. Det er også Marias visshet, derfor fryder hun seg over Gud, han er hennes Frelser.

"Fordi han har sett til sin tjenerinnes ringhet." Tenk, han har sett til meg i min ringhet. Det er ikke nok å si at hun er en ring tjenerinne, slik 78–oversettelsen gjør det. Det er sant nok det, Maria kjente seg sikkert liten og ringe, ubety-

delig. Men her er det ikke stand og stilling det tenkes på, men Marias skrøpelighet. Maria var intet ubesmittet og syndfritt menneske. Hun var en synder som deg og meg, hun var plaget av sin synd. Derfor fryder hun seg også over at Gud er hennes frelser, fordi han har sett til henne i hennes ringhet, dvs i hennes skrøpelighet, preget av synd og skrøpelighet som hun var.

Engelen som hadde åpenbart seg for Maria sier heller ikke at Maria var blitt gjenstand for dette veldige under fordi hun fortjente det, nei han sier: "Vør hilset, du som har fått nåde!"

Luther sier om dette: "Av dette må vi lære å akte Maria for et menneske som kommer til nåden, og ikke som den som skal utdele nåde." Maria er i seg selv ikke noe mer enn deg og meg, derfor er den Mariadyrkelse som vi kjenner fra historien og som er i ferd med å tilta hos oss i dag, ikke noe annet enn avgudsdyrkelse.

Maria er ikke noe i seg selv, har ikke noe å rose seg av i seg selv, hun er selv en som har fått nåde. Hun er selv en fattig synder, som kjente på sin ringhet, men som av Gud fikk nåde og en veldig tjeneste. Det er ved Guds nåde og store undergjerning i Marias morsliv at Maria er velsignet framfor andre kvinner.

Det er også det Maria sier: "Fra nå av skal alle slekter prise meg salig fordi han har gjort store ting mot meg, han, den mektige, og hellig er hans navn."

Maria skal prises fordi hun har vært gjenstand for Guds mektige gjerning. Og hun understreker at det er Han som er den mektige, han som er den hellige. Og hun skal prises salig fordi hun ble gjenstand for hans mektige gjerninger, og ikke for sin egen makt eller hellighet.

Maria skal altså ikke prises salig på grunn av sin person, men på grunn av Herrens frelsesverk gjennom henne. I Luk.11,27f leser vi om en kvinne som roper til Jesus: "Salig er det morsliv som har båret deg og det bryst som du har diet! Men han sa: Ja, salige er de som hører Guds ord og tar vare på det!" Jesus understreker at det ikke er Marias person som gjør henne salig, men det frelsens under som ble åpenbart i verden gjennom henne. Det er barnet Maria bærer som er Marias salighet. Derfor måtte Maria som alle andre bli frelst ved tro på Jesus. Hennes morshjerte måtte gjennomstinges, de kjødelig bånd som bandt henne til Jesus som mor, måtte skjøres av, så hun som alle andre måtte lære Jesus å kjenne som sin frelser og Herre, sin stedfortreder og rettferdighet.

Og her i sin lovsang ser vi hvordan Maria lovpriser Gud for den frelse hun har blitt til del gjennom det barnet hun bærer under sitt bryst. Det gjør hun ved å vise tilbake til de frelsesgjerninger Gud i fordums tid har vist mot sitt folk. Slik er Gud, en som støter den mektige ned av sin trone og opphøyer de små.

Det er Marias håp og visshet: Den frelse Herren nå skal virkelig gjøre gjenom det barnet hun bører, den er av samme art, en frelse for den hungrende og fattige.

"Hans miskunn er fra slekt til slekt over dem som frykter ham." Legg merke til hvordan Marias tro hviler på Herrens gjerninger i fordums tid. Slik han har vist seg å være, miskunnelig og trofast, slik er han, slekt etter slekt, uten forandring og skiftende skygge, overfor dem som frykter ham.

Om du og jeg kunne lære av Maria å lese Skriften slik, trøste oss til Guds miskunnhets gjerninger, at han er slik han har vist seg å være. Har du lært Gud å kjenne av hans gjerninger mot Abraham, mot Jakob, mot Rut, mot David osv.? Ja, så er han den samme i dag, så er han den samme mot deg. Det var Marias håp, det holdt hun opp for seg og satte sin lit til, det priste hun Gud for.

Og vi ser hva som er Marias store trøst og takkeemne, at det er den ringe Herren ser til. Det er ikke den mektige, den rike og selvhjulpne, men den fattige, den elendige, den som var liten og ringe og var i nød, den hungrende, Herren får vise sin miskunnhet mot. Det er Marias lovsangsemne framfor noe. Og det er en slik frelse barnet hun bører under sitt bryst skal være, det er hun forvisset om. Derfor fryder hun seg.

Maria regner seg selv som en av disse små, en av disse hungrende og

elendige som nå har blitt opphøyet og mettet med gode gaver. Hanna sa det slik: "Han reiser den ringe av støvet. Han løfter den fattige opp av smusset for å sette ham hos fyrster og gi ham et ørefullt sete." Eller som det står i Salme 113,7–8: "Han som reiser den ringe av støvet, og løfter den fattige fra søppelhaugen, for å sette ham hos fyrster, hos sitt folks fyrster."

Det var Hannas lovsangsemne, det var Marias lovsangsemne. Er det også ditt lovsangsemne, at Herren har sett til deg i din ringhet, at han har tatt seg av deg der du sitter på søppelhaugen - og satt deg hos fyrster? Slik er Jesus, slik er frelsen i Jesus. Her ligger lovsangsgrunnen: "Han drog meg opp av fordervelsens grav, av den dype gjørmen. Han satte mine føtter på en klippe, han gjorde mine trinn faste. Han la i min munn en ny sang, en lovsang for vår Gud." (Salme 40,3).

Hva dreier lovsangen seg om? Herrens forunderlige frelse, Jesus. Er det ditt hjertes lovsang, ditt håp, din frelsesvissitet – frelsen i Jesus? Da, kan du med Maria bryte ut i lovsang og pri se deg salig.

Om du er ringe og kjenner på skrøpelighet, om du sliter med synd og er hardt prøvet med motgang og lidelse, om du sitter på søppelhaugen, ditt eget fordervede kjøds søppelhaug – ja, bedre er det ikke med oss, den fordervelsens avgrunn og det gjørmedyp som vårt kjød og hjerte er, et avgrunnsdyp

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring.

hvor det veller fram mord, hor, utukt, tyveri, falskt vitnesbyrd, spott – så kan du likevel bryte ut i lovsang, for i Jesus eier du ham som frelser deg fra deg selv, fra din synd og skrøpelighet, og så setter han deg sammen med seg i herlighet. Du får del i hans kår, i hans rettferdighet, hellighet, syndenes forlatelse og evig liv!

Men skulle du kjenne deg salig på noen annen grunn, skulle du mene deg verdig til lov og pris ved noe i deg selv, skulle du være rik og uten trang til frel-

sen i Jesus, ja så må du gå tomhendt bort. Slik er Gud, slik er det han handler. "Hungrende mettet han med gode gaver, men rikfolk sendte han tomhendte bort."

Måtte vi være blant dem som priste Gud for hans frelse i Jesus Kristus, priste oss salige på grunnlag av at han i Jesus har sett til oss i vår ringhet og reist oss opp fra støvet og satt oss hos seg i herlighet.

"Han er frelser min!"

Nyttårssamling på Bibelskolen på Fossnes 30. des. - 1. jan.

Talere: Reidar Linkjendal, Håvard Fjære, Per Bergene Holm.

Ledere: Svein Mangelrød og Lars Fossdal.

Sangkrefter: Hedrumsekstetten, Bibelskolekoret m. fl.

Priser: Full pensjon kr. 300, 13-18 år kr. 200, 7-12 år kr. 150,

Familierabatter, men max pr. familie kr. 800.

Påmelding: Lars Fossdal - 33 33 94 16, event. 33 33 93 98, før 20. des.

For dem som ønsker det, er det mulig å bli på Bibelskolen noen dager til, da undervisningen starter allerede torsdag 2. januar 1997.

ALLE VELKOMNE TIL SAMLING OM GUDS ORD!